ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1949

Vyhlásené: 23.02.1949 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

33.

Zákon

ze dne 2. února 1949,

kterým se stanoví státní rozpočet republiky Československé na rok 1949 (rozpočtový zákon).

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1

(1) Výdaje státní správy na rok 1949 se stanoví podle státního rozpočtu, jenž tvoří přílohu tohoto zákona,*) částkou 89.277,720.000 Kčs, na úhradu těchto výdajů jsou podle něho rozpočteny příjmy částkou 89.320,351.000 Kčs, takže vyplývá přebytek 42,631.000 Kčs.

(2) Ve výdajích uvedených v předchozím odstavci jsou obsaženy též

a) investice státní správy částkou 8.357,242.000 Kčs,

b) zápůjčky státním podnikům na investice částkou 7.868,125.000 Kčs,

c) příspěvek státní správy na úhradu státního dluhu částkou 3.039,148.000 Kčs,

d) příděly svazkům lidové správy a mimořádná pomoc poskytovaná jim podle zvláštních předpisů částkou 7.327,180.000 Kčs a úhrada jejich investičních (mimořádných) rozpočtů částkou 5.029,000.000 Kčs.

(3) V příjmech uvedených v odstavci 1 jest obsažena též částka 7.463,634.000 Kčs, kterou mají odvésti státní podniky do státní pokladny.

(4) Investice ve státních podnicích jsou rozpočteny částkou 11.233,745.000 Kčs.

Část první.
Ustanovení pro státní správu.

§ 2

Prostředků určených státním rozpočtem (nadále „úvěry“) smí býti použito, pokud tento zákon nestanoví jinak (§§ 4, 6 a 7), jen do výše a k úhradě výdajů toho druhu, jak jsou uvedeny ve státním rozpočtu. Při tom smějí býti uspokojovány jen nutné potřeby státní správy v nezbytném rozsahu a co nejúčelněji a nejhospodárněji. Pokud výše výdajů spojených s některým opatřením byla stanovena zvláštním rozhodnutím, je k jejímu překročení třeba opatřiti souhlas činitelů, kteří stanovili původní výši těchto nákladů.

§ 3

(1) Úvěry určenými na stavební investice a na koupě nemovitostí pro potřebu civilní státní správy v kapitole 19 státního rozpočtu hospodaří ministerstvo techniky v dohodě s ústředním úřadem, jehož potřeba se má hraditi z těchto úvěrů.

(2) Pokud úvěry na stavební investice a na koupě nemovitostí prováděné státem, nebo úvěry, z nichž stát podporuje stavební investice a koupě nemovitostí prováděné jinými subjekty, jsou zařazeny jinde než v kapitole 19 státního rozpočtu, nutno použití těchto úvěrů předem projednati po stránce odborné (technické a technicko-hospodářské) s ministerstvem techniky, po případě s ministerstvem dopravy. Projednání s ministerstvem techniky není třeba, jde-li o stavební investice a koupě nemovitostí prováděné vojenskou správou nebo státními podniky Československá pošta nebo Státní lesy a statky.

§ 4

(1) Má-li býti kryta nutná potřeba (§ 2, druhá věta) a není-li pro ni buď vůbec žádné úhrady nebo je-li pro ni jen nedostatečná úhrada v úvěru účtové skupiny (podskupiny), jak je uveden odděleně pro ústředí, země české a Slovensko v příslušné kapitole státního rozpočtu, může býti potřebná částka, pokud tento zákon nestanoví jinak (§§ 6 a 7), uhrazena se souhlasem ministerstva financí úsporami v rozpočtu téže kapitoly. Ministerstvo financí zašle v takovém případě spisový materiál se svým stanoviskem nejvyššímu účetnímu kontrolnímu úřadu, který jest oprávněn uplatniti do osmi dnů své námitky. Nedojde-li k dohodě o jeho námitkách, rozhodne o nich vláda ve schůzi, jíž se zúčastní předseda nejvyššího účetního kontrolního úřadu. Vláda oznámí své rozhodnutí předsedovi nejvyššího účetního kontrolního úřadu též písemně.

(2) Výdaje uvedené v odstavci 1 se vedou v patrnosti a vykazují ve státním závěrečném účtu.

(3) Úvěrů určených k úhradě potřeby na majetkové změny (účtové třídy 0, 1 a 2) nesmí býti použito k úhradě nákladů (účtové třídy 3 a 4). Úvěrů rozpočtených na investiční majetek (účtová třída 0) nesmí býti použito ani k úhradě zvýšení výdajů rozpočtených na zásoby (účtová třída 1) a na finanční majetek (účtová třída 2).

(4) Úvěry rozpočtené na ostatní náklady (účtová třída 4) mohou býti zvyšovány přesunem z úvěrů rozpočtených na správní náklady (účtová třída 3) jen se souhlasem vlády.

(5) Ministr financí může v dohodě s předsedou nejvyššího účetního kontrolního úřadu povoliti v případě nezbytné potřeby všeobecné úlevy od ustanovení odstavce 1.

§ 5

(1) Úvěry určené státním rozpočtem mohou býti - kromě případů uvedených v § 4 - výjimečně překročeny, jsou-li vyšší výdaje vyrovnány příspěvky, s nimiž se nepočítá ve státním rozpočtu. Při tom jest však postupovati obdobně podle ustanovení § 4, odst. 1.

(2) U závodů, ústavů a jiných zařízení státní správy, které přes to, že neplní převážně úkoly správní, nejsou prohlášeny za podniky spravované podle zásad obchodního hospodaření (§ 1 zákona ze dne 18. prosince 1922, č. 404 Sb., o úpravě hospodaření ve státních závodech, ústavech a zařízeních, jež převahou nemají plniti úkoly správní), mohou býti úvěry překročeny, pokud částky, o něž mají býti překročeny, jsou kryty vyššími příjmy z jejich činnosti než se v rozpočtu počítá. Při tom jest postupovati obdobně podle ustanovení § 4, odst. 1.

§ 6

(1) Úvěrů na investice může býti použito jen na investice zařazené do prováděcích plánů prvního pětiletého hospodářského plánu rozvoje Československé republiky (nadále jen „prováděcí plány“).

(2) Jsou-li v prováděcích plánech zařazeny na investice, rozpočtené v některé kapitole státního rozpočtu, částky nižší než ve státním rozpočtu, jest rozdíl mezi úhrny investičních úvěrů podle příslušné kapitoly státního rozpočtu (účtová třída 0) a podle prováděcích plánů vázati v této kapitole jako trvalou úsporu.

(3) Jsou-li v prováděcích plánech zařazeny částky vyšší, může býti k úhradě tohoto zvýšení u jedné kapitoly státního rozpočtu použito se souhlasem vlády úspor vzniklých podle předchozího odstavce u jiné kapitoly. Při tom jest postupovati obdobně podle § 4, odst. 1.

§ 7

(1) Při dočasném přidělení nebo trvalém převedení zaměstnanců z jednoho odvětví státní správy do odvětví jiného mohou býti úvěry určené pro osobní náklady u odvětví, jemuž zaměstnanci byli přiděleni, překročeny, při čemž jest postupovati obdobně podle ustanovení § 4, odst. 1. Částku potřebnou na tyto zaměstnance jest vázati v kapitole státního rozpočtu, kde náklad na ně jest zařazen. Tato ustanovení platí přiměřeně při dočasném přidělení nebo trvalém převedení zaměstnanců od úřadů na Slovensku k úřadům ústředním nebo k jiným úřadům v zemích českých a naopak.

(2) Úspor na úvěrech určených pro osobní náklady na zaměstnance, kteří byli dočasně přiděleni nebo trvale převedeni ze státní správy do státního podniku nebo kteří byli z jiných důvodů uvolněni, lze použíti pouze se souhlasem vlády.

§ 8

Výdaje, které nemohou býti uhrazeny některým ze způsobů uvedených v §§ 4, 5, 6 a 7, vyžadují dodatečného souhlasu Národního shromáždění.

§ 9

(1) Opatření, která časově přesahují schválený rozpočet a svými důsledky zatěžují nebo by mohla zatěžovati státní rozpočty v příštích letech, vyžadují předchozího souhlasu ministra financí.

(2) Ustanovení odstavce 1 se nevztahuje na opatření, která se dějí v běžném hospodářství, při provádění zákonných předpisů nebo na podkladě zmocnění v nich stanovených.

(3) K návrhům zákonů, zákonů Slovenské národní rady, vládních nařízení, nařízení sboru pověřenců a všech jiných opatření, je třeba připojiti výpočet výdajů spojených s jejich uskutečněním a návrh, jak mají býti uhrazeny. Není-li jejich úhrada zajištěna v mezích rozpočtu, je třeba navrhnouti nový zdroj příjmů. Obdobně jest postupovati u návrhů jejichž, provedení by způsobilo úbytek příjmů.

§ 10

Pokud tento zákon nestanoví jinak, může býti použito úvěrů povolených rozpočtem jen do konce roku 1949 a jen k úhradě výdajů splatných do konce tohoto roku. K úhradě výdajů na práce a dodávky vykonané do 31. prosince 1949 může však býti použito úvěrů ještě do konce února 1950.

Část druhá.
Ustanovení pro státní podniky.

§ 11

(1) Státní podniky, pro které platí zákon č. 404/1922 Sb., hradí ze svých výnosů náklady a pokud státním rozpočtem není stanoveno jinak, též potřebu na investice.

(2) Pro státní podniky platí obdobně ustanovení § 2, věty druhé, § 3, odst. 2, § 4, odst. 3 a § 6, odst. 1.

Část třetí.
Ustanovení všeobecná.

§ 12

(1) Poukazovací úřady sestavují a předkládají nadřízenému ústřednímu úřadu čtvrtletní výkazy předpokládaných výdajů a příjmů rozdělené na jednotlivé měsíce.

(2) Ústřední úřad prozkoumá a upraví tyto výkazy a sestaví též výkaz o svých předpokládaných výdajích a příjmech. Po projednání s ministerstvem financí sestaví úhrnný výkaz a zašle jej ministerstvu financí.

(3) Poukazovací úřady sestavují obdobně výkazy o výsledcích hospodaření za uplynulé čtvrtletí a předkládají je nadřízenému ústřednímu úřadu, ministerstvu financí a nejvyššímu účetnímu kontrolnímu úřadu.

(4) Ustanovení předchozích odstavců platí obdobně pro fondy určené ministrem financí, jejichž rozpočty jsou připojeny k rozpočtům jednotlivých kapitol státního rozpočtu, pro účelové jmění podle předpisů o podpoře při včleňování do práce, pro fond rodinných přídavků a pro státní podniky.

(5) Ministr financí

a) určí lhůty k předkládání výkazů uvedených v odstavcích 1 až 4 a jejich formu a blíže upraví postup při jejich projednávání;

b) upravuje výši předpokládaných výdajů uvedených ve výkazech podle odstavců 1, 2 a 4.

(6) Ministr vnitra učiní v dohodě s ministrem financí obdobná opatření pro obor svazků lidové správy.

Část čtvrtá.
Ustanovení zmocňovací.

§ 13

(1) Vláda upraví nařízením úrokování a umořování československého vnitřního státního dluhu, sjednaného do 31. prosince 1945, po případě též dluhů, sjednaných držiteli výkonné moci v době nesvobody na území Československé republiky.

(2) Pokud nedojde k úpravě podle odstavce 1, koná se dluhová služba podle předpisů, které platily pro rok 1948.

§ 14

Ministr financí se zmocňuje, aby použil v roce 1949

a) v dohodě s ministrem zemědělství pro obnovu a zvelebení zemědělství výnosu srážek z výkupních cen zemědělských výrobků stanovených příslušnými předpisy v letech 1946 až 1948 u zemědělských závodů s výměrou půdy nad 20 ha, pokud ho nebylo použito do konce roku 1948 a ke snížení cen strojených hnojiv výnosu vyplývajícího z úpravy těchto cen;

b) v dohodě s ministrem výživy výnosu odčerpaných cenových rozdílů u surovin výrobků původu rostlinného i živočišného obhospodařovaných v oboru působnosti ministerstva výživy, v témže oboru, pokud jich nebylo použito do konce roku 1948;

c) v dohodě s ministrem školství, věd a umění podílu připadajícího za rok 1948 ze zisku podniku státní loterie na podporu výstavby tělovýchovných zařízení.

§ 15

(1) Ministr financí se zmocňuje, aby v roce 1949 bez předchozího schválení Národního shromáždění nemovitý státní majetek

a) zcizoval do úhrnné částky 30,000.000 Kčs, nepřevyšuje-li odhadní cena zcizovaných nemovitostí v jednotlivém případě 3,000.000 Kčs;

b) zatěžoval služebnostmi nebo zástavními právy do úhrnné hodnoty 5,000.000 Kčs, nepřevyšuje-li hodnota jednotlivé propůjčované služebnosti nebo jednotlivá pohledávka zajišťovaná zástavním právem 1,000.000 Kčs;

c) zatěžoval právy stavby.

(2) O opatřeních učiněných podle odstavce 1 podá ministr financí Národnímu shromáždění úhrnnou zprávu do konce února 1950.

§ 16

Ministr financí se zmocňuje, aby

a) k vyrovnání přechodných schodků, vyplývajících z časové neshody mezi příjmy a výdaji, opatřoval peněžité prostředky přechodnými zápůjčkami;

b) provedl úvěrové operace, potřebné k prolongaci, konversi nebo zaplacení vnitřních nebo zahraničních státních dluhů, které jsou nebo se stanou splatnými v roce 1949, jakož i k uhrazení výdajů spojených s těmito úvěrovými operacemi;

c) vydal bezúročné a na viděnou splatné státní dluhopisy podle dohody ze dne 22. července 1944 o Mezinárodním měnovém fondu, vyhlášené pod č. 68/1946 Sb., a podle dohody ze dne 22. července 1944 o Mezinárodní bance pro obnovu a rozvoj, vyhlášené pod č. 69/1946 Sb.;

d) provedl úvěrové operace ke splnění závazků, jež vyplývají ze státních dluhopisů, vydaných podle ustanovení písm. c) nebo podle obdobných zmocňovacích předpisů v letech minulých.

§ 17

(1) Ministr financí se zmocňuje, aby v roce 1949 přejímal státní záruky za zápůjčky poskytnuté ke splnění nevyhnutelných veřejných úkolů.

(2) Záruční listiny a záruční doložky, vydané podle zmocnění uvedeného v předchozím odstavci, jsou osvobozeny od poplatků.

(3) Ministr financí podá Národnímu shromáždění do 31. prosince 1950 zprávu o státních zárukách převzatých podle odstavce 1.

Část pátá.
Ustanovení závěrečná.

§ 18

(1) Potřeba na investice svazků lidové správy se uhradí v roce 1949 ze státního rozpočtu, pokud nestačí vlastní prostředky těchto svazků.

(2) Investice svazků lidové správy mohou býti uskutečňovány jen podle prováděcích plánů. Jsou-li v těchto plánech zařazeny na investice částky nižší než v rozpočtech svazků lidové správy, jest rozdíl vázati v rozpočtu příslušného svazku jako trvalou úsporu. Vznikne-li z tohoto opatření úspora na státních výdajích [§ 1, odst. 2, písm. d)], platí o ní obdobně ustanovení § 6, odst. 2 a 3.

(3) V roce 1949 nejsou svazky lidové správy oprávněny uzavírati zápůjčky na úhradu svých investic.

(4) Pro investice podniků svazků lidové správy platí z předchozích ustanovení pouze ustanovení odstavce 2, věty prvé.

(5) S výhradou ustanovení tohoto zákona o finanční úhradě na investice svazků lidové správy z veřejných prostředků zůstávají předpisy o odborné působnosti jednotlivých ministerstev ve věcech těchto investic, jakož i o příspěvku zájemníků nedotčeny.

§ 19

(1) Vláda učiní vhodná opatření pro hospodaření v době od 1. ledna 1950 do vyhlášení rozpočtového zákona na rok 1950, nejdéle však do 31. března 1950, nebude-li rozpočtový zákon na uvedený rok vyhlášen do 31. prosince 1949.

(2) Učiní-li vláda opatření podle odstavce 1, mohou býti po dobu jejich platnosti uskutečňovány jen výdaje na úkoly plynoucí ze zákona nebo založené na právních titulech a na úkoly, jejichž splnění vyžaduje nerušený chod veřejné správy nebo státních podniků.

(3) Investice mohou býti po dobu platnosti opatření učiněných podle odstavce 1 uskutečňovány jen v rámci prováděcích plánů.

(4) Pokud z odstavců 1 a 2 nevyplývá jinak, postupuje se po dobu platnosti opatření učiněných podle odstavce 1 obdobně podle příslušných ustanovení tohoto zákona.

(5) Výdaje i příjmy za dobu zatímního vedení státního hospodaření jest po vyhlášení rozpočtového zákona na rok 1950 definitivně zúčtovati na vrub tohoto rozpočtu, po případě v jeho prospěch.

§ 20

Vláda učiní pro obor státního rozpočtu na rok 1949 opatření, kterých vyžaduje zavedení krajského zřízení a zřízení národních podniků z některých státních podniků.

§ 21

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1949; provede jej ministr financí v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

Gottwald v. r.

Dr. John v. r.

Zápotocký v. r.

Dr. Dolanský v. r.

*) Otištěna v příloze Sbírky zákonů na straně 13.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.